

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR  
iulie 2025**

**Probă scrisă  
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII ȘI METODICA DESFĂȘURĂRII  
ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ**

**Model**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

**SUBIECTUL I**

**(60 de puncte)**

Citiți cu atenție textul de mai jos:

*Lângă lac, pe care norii  
Au urzit o umbră fină,  
Ruptă de mișcări de valuri  
Ca de bulgări de lumină,*

*Dându-și trestia-ntr-o parte,  
Stă copila lin plecată,  
Trandafiri aruncă roșii  
Peste unda fermecată.*

*Ca să vad-un chip, se uită  
Cum aleargă apa-n cercuri,  
Căci vrăjit de mult e lacul  
De-un cuvânt al Sfintei Miercuri;*

*Ca să iasă chipu-n față,  
Trandafiri aruncă tineri,  
Căci vrăjiți sunt trandafirii  
De-un cuvânt al Sfintei Vineri.*

*Ea se uită... Păru-i galben,  
Fața ei lucesc în lună,  
Iar în ochii ei albaștri  
Toate basmele s-adună.*

(Mihai Eminescu, *Crăiasa din povești*)

**A. Limba română (30 de puncte)**

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Despărțiți în silabe cuvintele subliniate în enunțul: *Iar în ochii ei albaștri/Toate basmele s-adună.* **2 puncte**
2. Transcrieți, din textul dat, două cuvinte care conțin diftong. **2 puncte**
3. Scrieți două cuvinte formate prin derivare de la cuvântul **galben**. **2 puncte**
4. Menționați rolul utilizării cratimei în secvența următoare: *Cum aleargă apa-n cercuri...* **3 puncte**
5. Scrieți câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: **3 puncte**
  - *copila*;
  - *unda*;
  - *lucesc*.
6. Precizați câte un antonim potrivit pentru următoarele cuvinte: **3 puncte**
  - *lumină*;
  - *aruncă*;
  - *tineri*.
7. Alcătuiți câte un enunț în care să folosiți omofonele **s-ar** și **sar**. **4 puncte**
8. Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în versurile: *Ea se uită... Păru-i galben, / Fața ei lucesc în lună.* **6 puncte**

9. Explicați, într-un text de 30-50 de cuvinte, semnificațiile secvenței: *Lângă lac, pe care norii/ Au urzit o umbră fină,/Ruptă de mișcări de valuri/Ca de bulgări de lumină,/Dându-și trestia-ntr-o parte,/Stă copila în plecată...* **5 puncte**

#### **B. Literatura pentru copii (30 de puncte)**

Redactați un eseu, de 300 - 600 de cuvinte, în care să prezentați **valorile educative** ale unui **basn cult** inclus în programa de examen.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea uneia dintre creațiile incluse în programa de examen în specia literară menționată;
- indicarea a două valori educative ale *basmului cult* selectat;
- ilustrarea posibilității de valorificare a celor două valori educative indicate, în activitățile didactice cu copiii;
- exprimarea unei opinii cu privire la modul în care valorile educative ale *basmului cult* se pot reflecta în comportamentul copiilor.

**Notă:** Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; ortografie – 1 punct; punctuație – 1 punct; așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în numărul de cuvinte indicat – 1 punct*).

**În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**

#### **SUBIECTUL al II-lea**

**(30 de puncte)**

Realizați un eseu argumentativ, de 300-600 de cuvinte, având ca temă *relația dintre unitatea de învățământ și familie*, în educația antepreșcolară.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea succintă a aspectelor specifice comunicării, la nivelul creșei, cu familia/părinții;
- descrierea unui context de comunicare cu familia/părinții, cu indicarea a trei dintre etapele acestuia;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la importanța *relației dintre unitatea de învățământ și familie*, în educația antepreșcolară.

**Notă:** Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactare** veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 2 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 4 puncte; ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate – 3 puncte; încadrare în numărul de cuvinte indicat – 1 punct*).

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**  
**iulie 2025**

**Probă scrisă**  
**LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII ȘI METODICA DESFĂȘURĂRII**  
**ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ**

**BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

**Model**

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la zece.

**SUBIECTUL I**

**(60 de puncte)**

- A. 1. câte 1 punct pentru despărțirea corectă în silabe a fiecăruia dintre cele două cuvinte date, astfel: *al-baș-tri*; *bas-me-le* **2x1p=2 puncte**
2. câte 1 punct pentru transcrierea corectă, din textul dat, a oricăror două cuvinte care conțin diftong (de exemplu: *au*, *aleargă*, *Sfintei*, *Miercuri* etc.) **2x1p=2 puncte**
3. câte 1 punct pentru scrierea corectă a oricăror două cuvinte formate prin derivare de la cuvântul **galben** (de exemplu: *gălbenea*, *galbeniu*, *gălbenuș*, *gălbior*, *gălbui*, *îngălbeni* etc.) **2x1p=2 puncte**
4. menționarea rolului utilizării cratimei în secvența dată (de exemplu: *marchează rostirea în tempo rapid a două părți de vorbire diferite*, *elidarea vocalei „i”*, *evitarea hiatului*, *păstrarea ritmului și a măsurii versurilor* etc.) **3 puncte**
5. câte 1 punct pentru scrierea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al fiecăruia dintre cele trei cuvinte date (de exemplu: *copila* – fata; *unda* – valul; *lucesc* – strălucesc, luminează) **3x1p=3 puncte**
6. câte 1 punct pentru precizarea oricărui antonim potrivit pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date (de exemplu: *lumină* – întuneric; *aruncă* – prinde; *tineri* – veștejiți, bătrâni) **3x1p=3 puncte**
7. câte 2 puncte pentru alcătuirea câte unui enunț corect cu fiecare dintre cele două omofone date (de exemplu: **S-ar** putea să *plecăm la munte*. *Am învățat să sar* coarda.) **2x2p=4 puncte**
8. câte 2 puncte pentru indicarea valorii morfologice pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date (*păru-* – substantiv, *galben* – adjectiv, *în* – prepoziție) **3x2p=6 puncte**
9. explicarea semnificației secvenței date **5 puncte**
- explicare adecvată și nuanțată – 4p.; explicare superficială, nerelevantă – 1p.
  - respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1p.

**B. Conținut – 20 de puncte**

- câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături care fac posibilă încadrarea uneia dintre creațiile incluse în programa de examen în specia literară menționată (de exemplu: *împletirea întâmplărilor reale cu cele fantastice*; *prezența personajelor înzestrate cu puteri supranaturale*; *repere spațio-temporale vag definite*; *prezența formulelor compoziționale specifice*; *triumful binelui asupra răului* etc.) **2x2p=4 puncte**
  - câte 3 puncte pentru indicarea oricăror două valori educative ale *basmului cult* selectat **2x3p=6 puncte**
  - câte 3 puncte pentru ilustrarea posibilității de valorificare a celor două valori educative indicate, în activitățile didactice cu copii **2x3p=6 puncte**
- Pentru fiecare valoare educativă ilustrată, punctele se acordă după cum urmează:
- *ilustrare adecvată și detaliată, cu valorificarea conținutului basmului cult ales* – 3p.
  - *prezentare adecvată, fără valorificarea corespunzătoare a conținutului basmului cult selectat* – 2p.
  - *prezentare superficială, ezitantă, fără valorificarea conținutului basmului cult ales* – 1p.
- exprimarea unei opinii cu privire la modul în care valorile educative ale *basmului cult* se pot reflecta în comportamentul copiilor **4 puncte**
  - exprimarea unei opinii pertinente, cu susținere argumentată și nuanțată – 4p.
  - exprimarea unei opinii pertinente, dar cu susținere superficială, schematică – 2p.

**Redactare – 10 puncte** (*Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul se încadrează în limita minimă de spațiu precizată și dacă dezvoltă subiectul propus*).

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 2p./ text clar organizat, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 1p./ text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 0p.*) **2 puncte**

- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular adecvate conținutului eseului, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2p./ stil adecvat conținutului eseului, dar cu ezitări în exprimare și cu un vocabular restrâns – 1p./ ambiguitate în exprimare, vocabular monoton – 0p.*) **2 puncte**

- abilități de analiză și de argumentare (*succesiune logică a ideilor și susținere a acestora prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 2p./ succesiune a ideilor, susținere parțial pertinentă a acestora, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 1p./ afirmații nesusținute prin argumente, prezentare de idei irelevante, schematism – 0p.*) **2 puncte**

- ortografie (0 –1 greșeli – 1p.; 2 sau mai multe greșeli – 0p.) **1 punct**

- punctuație (0 –1 greșeli – 1p.; 2 sau mai multe greșeli – 0p.) **1 punct**

- așezare în pagină și lizibilitate **1 punct**

- încadrare în numărul de cuvinte indicat **1 punct**

## **SUBIECTUL al II-lea**

**(30 de puncte)**

### **Conținut – 20 de puncte**

- prezentarea succintă a aspectelor specifice comunicării, la nivelul creșei, cu familia/părinții

**4 puncte**

- prezentare succintă, dar adecvată și nuanțată a aspectelor specifice comunicării, la nivelul creșei, cu familia/părinții– 4p.
- prezentare corectă din punct de vedere teoretic, fără referire la creșă – 2p.
- prezentare superficială, ezitantă, fără referire la creșă – 1p.

- descrierea unui context de comunicare cu familia/părinții, cu indicarea a trei dintre etapele acestuia **4 puncte**

- descriere adecvată și nuanțată a contextului de comunicare, la nivelul creșei – 4p.
- descriere corectă din punct de vedere teoretic, a contextului de comunicare, fără referire la creșă – 2p.
- prezentare superficială, ezitantă, fără referire la creșă – 1p.

- câte 1 punct pentru indicarea oricăror trei dintre etapele contextului de comunicare descris

**3x1p=3 puncte**

- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la importanța relației dintre unitatea de învățământ și familie, în educația antepreșcolară **9 puncte**

- exprimarea unui punct de vedere corespunzător, referitor la importanța relației dintre unitatea de învățământ și familie, cu exemplificare pe activitățile din creșă și cu argumentare adecvată și nuanțată – 9p.
- exprimarea unui punct de vedere adecvat, referitor la importanța parteneriatul educațional, cu exemplificare pe activitățile din creșă, însă fără o argumentare adecvată – 7p.
- prezentare corectă din punct de vedere teoretic, cu exemplificare nesigură și superficială și fără o argumentare adecvată – 5p.
- prezentare superficială, schematică din punct de vedere teoretic, fără exemplificare și fără o argumentare adecvată – 2p.

### **Redactare – 10 puncte**

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 2p./ text clar organizat, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 1p./ text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 0p.*) **2 puncte**

- abilități de analiză și de argumentare (*succesiune logică a ideilor și susținere a acestora prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 4p./ succesiune logică a ideilor, susținere a acestora prin*

*raționamente pertinente, cu formulare de judecăți de valoare – 3p./ succesiune a ideilor, susținere parțial pertinentă a acestora, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 2p./ idei susținute prin raționamente, fără emiterea unor judecăți de valoare – 1p./ afirmații nesusținute prin argumente, prezentare de idei irelevante, schematism – 0p.)*

**4 puncte**

- ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate (*cel mult o greșeală de ortografie și de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor – 3p. / 2-3 greșeli de ortografie și de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor – 2p. / 2-3 greșeli de ortografie și de punctuație, așezare defectuoasă în pagină, fără evidențierea paragrafelor – 1p. / 4 sau mai multe greșeli de ortografie și de punctuație, așezare defectuoasă în pagină, fără evidențierea paragrafelor, lipsa lizibilității – 0p.*)

**3 puncte**

- încadrare în numărul de cuvinte indicat

**1 punct**